Rok XIII. Nr. 298 SOSNOWIEC, sobota 29 października 1938 roku. Cena numeru 10 groszy

CENY OGŁOSZEŃ za wiersz milimetrowy przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2.—
Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1-a
TELEFONY
Redakcji 6.18.92
Administracji 6.14.97
...nto czekowe Katowice 304.247

ODDZIAŁY: KIELCE, Wesoła Nr. 7, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego Nr. 21. tel. 71-331, DĄBROWA, Sob. ...owej ...6. Jadwigi róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADŹ Bytomska 31; GRODZIEC, ul. 1

Manifest powstańców do ludności Rusi

Hr. Ciano i von Ribbentrop arbitrami

między Budapesztem i Pragą

BUDAPESZT, 28. 10. Nota czeska, a następnie wczorajsza odpowiedź na nią rządu węgierskiego wywołała w budapeszteńskich kołach narodowych wielkie niezadowolenie.

Węgrzy, godząc się na arbitraż Niemiec i Włoch wobec spornych terytor w żądają nadal zwrotu terytoriów, które Praga była skłonna oddać im bez plebiscytu. Ostatecznie jednak całość konfliktu węgiersko - czeskiego ma być poddana arbitrażowi. Arbitrami mają być hr. Ciano i v. Ribbentrop.

Włochy i Niemcy będą usiłowały skłonić Budapeszt i Pragę do porozumienia.

W Budapeszcie przypuszczają, że Węgry wzamian za rezygnację z Użhorodu i Nitry otrzymają Koszyce i Munkaczewc.

BUDAPESZT, 28. 10. Wśród młodzieży węgierskiej panują nastroje wzburzenia przeciwko rządowi, iż toleruje wykrętną politykę Pragi.

W licznych protestach i uchwałach składanych na ręce premiera, młodzież domaga się rozpoczęcia akcji zbrojnej.

W kwaterach dowódców węgierskich oddziałów pogranicznych rozgrywają się dramatyczne sceny. Uciekinierzy z Rusi Podkarpackiej na klęczkach błagają dowódców, by wydali wojskom rozkaz marszu na Ruś i położyli kres niebywałemu terorowi żandarmerii czeskiej.

Dziś w nocy rozklejono we wszystkich miastach i wsiach Rusi manifest powstańców wzywający do walki z Czechami i ogłaszający wyjęcie spod prawa nowego premiera karpatoruskiego, ks. Wołoszyna, jako zdrajcy przekupionego przez Czechów.

Po wysadzeniu w powietrze składów amunicji w Nagyparkany, nocy dzisiejszej zerwali powstańcy w szeregu miejscach przewody telefoniczne, łączące Użhorod z Pragą. Próba wysadzenia dzisiejszej nocy w powietrze elektrowni w Użhorodzie została udaremniona przez żandarmerię.

Pod Munkaczewem dziś w nocy mały oddział powstańców wpadł w zasadzkę i został otoczony przez wojska czeskie. Część oddziału zdołała się przebić przez przeważające siły czeskie, 7 powstańców dostało się do niewoli. Podięta w nocy próba odbicia ich nie udała się

Angiia za wzmocnieniem Węgier

LONDYN, 28. 10. PAT. Korespondent PAT. dowiaduje się z wiarygodnego źródła, że w toku wczorajszych rozmów ambasadora brytyjskiego w Rzymie Pertha z włoskim ministrem spraw zagranicznych hr. Ciano poruszona była oprócz finalizacji wejścia w życie porozumienia włosko-brytyjskiego, również sprawa żądań węgierskich w odniesieniu do Czechosłowacji.

Lord Perth na skutek instrukcji z Londynu oświadczyć miał włoskiemu ministrowi spraw zagranicznych, że rząd brytyjski zgadza się z włoskim punktem widzenia co do konieczności wzmocnienia państwa węgierskiego.

Rząd brytyjski uważał za stosowne poinformować rząd włoski o zgodności poglądów na tę sprawę między Londynem i Rzymem wobec wizyty ministra spraw zagranicznych Rzeszy w Rzymie, który między innymi omówić ma z Mussolinim i ministrem Ciano również kwestię przyszłych Węgier.

Kowno dementuje pogłoski

KOWNO, 28. 10. PAT. „Elta" dementuje wczorajsze wiadomości prasy paryskiej i londyńskiej, jakoby Rzesza niemiecka zaproponowała rządowi litewskiemu pakt o nieogresji pod następującymi warunkami: 1) zerwanie paktu z ZSRR., 2) skierowanie większości eksportu produktów rolnych do Niemiec oraz uczynienie z kraju kłajpedzkiego wolnego terytorium. „Elta" twierdzi, że Litwa nie otrzymała od nikogo żadnych podobnych propozycyj.

Kongres partii radykalno-socjalnej przerwany

Układ monachijski podstawą pokoju europejskiego

MARSYLIA, 28. 10. PAT. Na kongresie radykałów socjalnych wygłosił przemówienie minister spraw zagranicznych Bonnet, który m. in. oświadczył, iż układ monachijski może być podstawą pokoju europejskiego.

Francja nie wyrzeka się swoich poprzednich zobowiązań, pragnie zbliżenia pomiędzy wszystkimi narodami i ustalenia serdecznych stosunków, opartych na zaufaniu z Niemcami i Włochami.

W końcu swego przemówienia minister podkreślił konieczność racjonalnej reorganizacji produkcji światowej.

MARSYLIA, 28. 10. PAT. Obrady kongresu partii radykalno - socjalnej zostały na wniosek prem. Daladier odroczone do jutra z powodu pożaru, którego pastwą padło w Marsylii kilkanaście budynków.

W 16 rocznicę „Marszu na Rzym"

Dalekosiężne plany prasy włoskiej

RZYM, 28. 10. W dniu dzisiejszym Włochy obchodzą uroczyście rocznicę marszu na Rzym. Uroczystości tegoroczne odbywają się pod hasłem złożenia hołdu ofiarom rewolucji faszystowskiej i walk o zdobycie imperium oraz inauguracji wielkich robót publicznych.

M. in. w dniu dzisiejszym odbędzie się uroczysty odjazd z portów Genui i Neapolu 20.000 kolonistów, udających się do Libii.

Omawiając dzisiejszą rocznicę „Giornale d'Italia' pisze, że duch narodu włoskiego wyraża się w wartości rasy oraz jej praw obecnych i przyszłych.

„Mówimy o prawach przyszłych — dodaje „Giornale d'Italia' — ponieważ zgodnie z naszą dynamiczną koncepcją historii, duch rozwojowy i postępowy narodu musi znaleźć swój wyraz w idącej naprzód polityce zagranicznej i jej rewindykacjach.

Dzisiejsza polityka zagraniczna Włoch oparta na osi Rzym — Berlin, wydobyła się z zamkniętego koła europejskiego i obecna jest na morzu Czerwonym, oceanie Indyjskim, sięgając aż do Pacyfiku. Przez pakt włosko - niemiecko - japoński polityka włoska stworzyła system międzynarodowy o olbrzymiej rozpiętości

Wkraczając w 17 ty rok ery faszystowskiej, Włochy posiadają nie tylko problematy ściśle narodowe, ale również pozycje światowe, zdobyte przy współpracy z innymi silnymi, dynamicznie mocarstwami.

Przyjaźń polsko-słowacka

Przemówienie szefa propagandy

słowackiego prezydium rady ministrów

BRATYSŁAWA, 28. 10. PAT. Szef propagandy słowackiego prezydium rady ministrów Konstanty Czulen wygłosił w radio bratysławskim przemówienie, poświęcone stosunkom polsko - słowackim.

Wielkim grzechem starej politycznej orientacji — mówił p. Czulen — było to, że nie szukała ona drogi do Polski. Kiedy wiele osób oskarżało nas z powodu polonofilskiej polityki o zdradę, prowadziliśmy politykę porozumienia z Polską. Robiliśmy ją dlatego, że dobry gospodarz chce żyć w dobrych stosunkach sąsiedzkich ze swym sąsiadem. Robiliśmy ją dlatego, że Polacy i my mieliśmy wiele wspólnych właściwości.

Ich nacjonalizm i gorąca miłość ojczyzny oraz głębokie uczucia religijne, były dla nas wzorem.

Jest dla nas satysfakcją, że się okazało, iż nasza orientacja była dobra i zdrowa i że między Słowacją a Polską nie ma takich problemów, których nie możnaby było załatwić w drodze pokojowej.

Zdobyliśmy w Polsce dla naszej sprawy słowackiej wielu dobrych i serdecznych przyjaciół. Poseł Sidor z trybuny parlamentarnej wskazywał na konieczność najściślejszej współpracy słowacko polskiej.

Karol Sidor w czasie swego pobytu w Polsce otrzymał zapewnienie, że Polska [illegible] jedynie drobnych korektur granicznych. P. Czulen stwierdził, że granice przeprowadzono często na mapie, nie zaś w terenie, to też często zdawało się, że granice przeprowadzane były bez względu na istotne potrzeby ludności.

Kończąc p. Czulen stwierdził, że polsko - słowackie stosunki, pod które fundamenty położyli Sidor i Hlinka, Słowacy będą dalej rozszerzać i pogłębiać. Włożyli oni w te stosunki swe serca.

Berlin życzliwie przyjął antykomunistyczną mowę Daladiera

Prasa niemiecka ostro krytykuje prez. Roosevelta

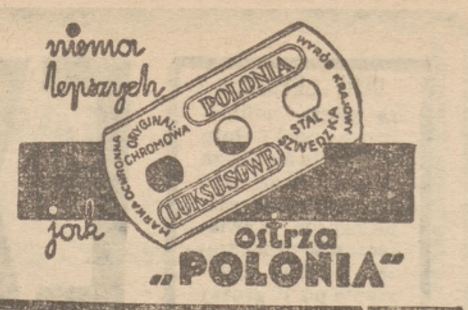
BERLIN, 28. 10. — Mowa wygłoszona wczoraj przez premiera Daladiera na kongre sie partii radykalno-społecznej w Marsylii o czym pisaliśmy, znalazła w berlińskich ko łach politycznych bardzo życzliwe przyjęcie.

Daladier — stwierdza prasa — wypowie dział w Marsylii słowa, jakich od niepamięt nych czasów nie byliśmy przyzwyczajeni sły szeć z ust francuskiego premiera. Mąż ten, uchodzący za duchownego ojca Frontu Ludo wego, rzucił rzecznikom tego właśnie frontu, komunistom rękawicę z wyzwaniem. Wyka zał on komunistom oraz ich duchowej braci całą zbrodniczość uprawianej przez nich po lityki podżegania do wojny i katastrofy, oraz opowiedział się po męsku za polityką Cham berlaina i swoją własną, która przyczyniła się do układu w Monachium, a tym samym do uratowania pokoju.

Jesteśmy przeświadczeni — pisze prasa niemiecka — że do wygłoszenia i to właśnie w Marsylii takiej mowy potrzebna jest tak wielka odwaga, na jaką zdobyć się mógł je dynie żołnierz frontowy.

Dzienniki podkreślają dalej, że choć mię dzy poglądami Daladiera i niemieckimi na różne sprawy przeszłości i teraźniejszości istnieją poważne różnice, to przecież różnice te są mniejsze, aniżeli dystans dzielący posta wę premiera francuskiego od wypowiedzi pewnych innych demokratycznych mężów stanu z Zachodu.

I tu przeciwstawia się Daladierowi prezy denta Roosevelta, którego ostatnia mowa spotkała się w prasie niemieckiej z bardzo o strą krytyką. Roosevelt — pisze się — wy głosił w swojej mowie twierdzenia którymi właśnie szermują przeciw Chamberlainowi i Daladierowi ich przeciwnicy. Ma się wraże nie — stwierdza „Völkischer Beobachter" — że ostatnie 20 lat historii nie pozostawiło na tym człowieku żadnych śladów, —że niczego się on z niej nie nauczył. Coraz jaśniejszym staje się, że dobrze znani ze złej strony do radcy Roosevelta wpychają go coraz wi dziej na te błędne tory, po których poszedł kiedyś Wilson.

4870 Żydów

MOŻE WYJECHAĆ DO PALESTYNY.

WARSZAWA, 2. 10. 4870 Żydów bę dzie mogło w okresie od 1.10 br. do 1.4. 1939 r. emigrować do Palestyny. Taką ilość certyfikatów emigracyjnych ustalił na ten okres rząd palestyński.

Emigrować będą mogli przede wszyst kim legitymujący się posiadaniem conaj mniej 1.000 funtów szterlingów. Robotni ków wpuszczonych będzie tylko 1150.

Ustalona kwota certyfikatów nie obej muje młodzieży żydowskiej wyjeżdżają cej do Palestyny na studia.

—oOo—

W telegraficznym skrócie

ZA WYSOKO SIĘGAŁ.

W czasie niedawnych uroczystości od słonięcia pomnika króla Alberta I w Paryżu, wśród świty króla Leopolda III który przybył na odsłonięcie pomnika swego ojca, zauważono młodego oficera, obwieszczonego orderami. Mnogość odzna czeń dziwnie nielicowała z młodym wie kiem oficera. Nic dziwnego, że zwrócono na niego uwagę. Wzięty na przesłucha nie oficer okazał się pomocnikiem restau racyjnym, który koniecznie, jak sam zez nał, pragnął choć raz w życiu otrzeć się o wielki świat.

ANTYSEMITYZM W RUMUNII

W związku z wykryciem wielkiej afe ry szpiegowskiej na rzecz Sowietów, w którą zamieszanych jest 3 wybitnych Ży dów rumuńskich, prasa bukareszteńska i prowincjonalna domaga się ogranicze nia wpływu żydów w życiu publicznym Rumunii i ograniczenia ich liczby w han dlu, gdzie stanowią 85 proc. oraz w wol nych zawodach, gdzie ilość żydów, jak podkreślają dzienniki, nie jest mniejsza.

MALTRETOWANIE DZIECI.

Z jednego z francuskich zakładów wy chowawczych pod Grenoble zbiegło 75 wychowanków. 65-ciu zbiegów sprowadzi ła żandarmeria z powrotem do zakładu, 5 młodocianych zbiegów tuła się dotych czas po lasach w okolicach Grenogle. Chłopcy oświadczyli, że maltretowano ich w zakładzie i odżywiano tak źle iż wole li ryzyko tułaczki niż dalszy pobyt w za kładzie.

Żydowska rada narodowa

prosi rząd polski o pomoc w sprawie emigracji do Palestyny

Do konsula generalnego R. P. w Jero zolimie zgłosiła się delegacja żydowskiej rady narodowej Waad Luemi z prezesem p. Ben-Zwi na czele.

Delegacja prosiła o poinformowanie rządu polskiego o tem, iż żydowska rada narodowa w tak trudnej, jak dziś, chwili dla całego żydostwa wierzy w pomoc rzą du polskiego na terenie międzynarodo wym w sprawie emigracji żydów do Pa lestyny.

Żydowska rada narodowa apeluje do rządu polskiego m. in. o to, aby opiera się on na prawie sygnatariusza manda tu palestyńskiego, zechciał wystąpić w obronie postanowień mandatu, dotyczą cych żydowskiej siedziby narodowej i klauzul emigracyjnych.

Aparatem do ogłuszania bydła

POZBAWIŁ SIĘ ŻYCIA.

W Śremie popełnił samobójstwo w sposób niezwykły młody czeladnik rzeź nicki, Bronisław Stein.

Desperat, który od dłuższego czasu nosił się z zamiarami samobójczymi, udał się do rzeźni miejskiej, gdzie naładowaw szy automatyczny aparat do ogłuszania bydła, przyłożył go do skroni i pociągnął za spust.

Rozległ się głuchy trzask, Stein runął martwy na ziemię.

—:O:—

Furiat w pędzącym pociągu

Zranił nożem trzy osoby

W pociągu osobowym, jadącym z War szawy do Radomia, na przystanku Bierwce doszło w przedziale III klasy do

niezwykłego zajścia.

Jadący tym przedziałem Stefan Weyzbun, mieszkaniec Skolimowa, woj. warszawskiego, w ataku szału rzucił się z nożem w ręku na współpasażerów i

zranił ks. Walentego Karczaka,

wikarjusza z Iłży, p. Michalinę Piekarzo wą z Warki i Stefanię Rosińską z Rado mia.

Po dłuższej walce szaleńca obezwład niono, a w czasie rewizji znaleziono przy nim

kartę zwolnienia

z zakładu dla psychicznie chorych w Drewnicy.

Skrytobójcze morderstwo

Władze bezpieczeństwa w Stanisławo wie zawiadomione zostały o morderstwie, popełnionym w miejscowości Chomczyn, pow. Kosów Huculski na osobie sołtysa gromady, Andrzeja Rozwadowskiego.

Morderstwa dokonano w sposób skry tobójczy w godzinach wieczornych. Spraw ca strzelił przez okno z rewolweru do le żącego w łóżku sołtysa, kładąc go trupem na miejscu.

Sp. Rozwadowski był Polakiem i brał żywy udział w pracach miejscowego koła Związku Szlachty Zagrodowej. Policja wszczęła energiczne dochodzenia w tej sprawie.

ADAM CZEKALSKI

Skradzione dusze

Powieść sensacyjna

92).

— Jak można, profesorze, podej rzewać nas o coś podobnego! Powie działem, że chcemy ten zamek kupić i — kupimy go za wolą lub wbrew woli pana.

— To się da dopiero widzieć.

— Nie radzę próbować oporu.

— Ja zaś nie radzę przeciągać stru ny mojej cierpliwości! — powstał na gle Kolanko. — Dość tej rozmowy. Zamku nie sprzedam, gdyż nie mam go na sprzedaż. Proszę poszukać sobie innego obiektu, a mnie proszę wysa dzić na ląd, abym mógł wrócić do mo jej rodziny.

Slawik powstał również. Jego po kiereszowana gęba typowego bursza niemieckiego ściągnęła się gwałtownie jak paszcza psa, który ma zamiar wbić kły w łydkę przechodnia.

— A ja panu powiadam — wyrzekł z naciskiem na każde słowo — że pan ten zamek sprzeda. I nie radzę wszczy nać walki z nami.

— A kimże to panowie jesteście, że ośmielacie się zmuszać mnie do speł nienia tego, czego ja z dobrej woli zrobić nie chcę?

— Mniejsza o to, kim jesteśmy, dość, że mamy moc zmuszenia pana do sprzedaży. I doprowadzimy do do brego dla nas rezultatu.

— Przenigdy!

— Zobaczymy.

— A na — zobaczymy. Nie mogąc w inny sposób zdobyć tajemnicy mo jego wynalazku — rzucił profesor prawdę w oczy Slawikowi — pragnie cie zamiary swoje osiągnąć przy po mocy gwałtu.

— Wszelki gwałt jest usprawiedli wiony, gdy chodzi o dobro naszej nie mieckiej ojczyzny.

— Jest to typowa mentalność pru skiego junkra, dla którego i pogwał cenie neutralności Belgji w czasie wiel kiej wojny było sprawiedliwym.

— W dążeniu do osiągnięcia celu, żaden Niemiec nie zawaha się uczynić wszystko, aby tylko dojść do tego, co zdobyć pragnie.

— Proszę bardzo, nie mam nic prze ciwko temu — róbcie panowie, jak wam się tylko podoba, ale o jednym nie zapominajcie, że ja nie jestem człowiekiem tego pokroju, aby można mnie było prośbą lub groźbą zmusić do wykonania tego, czego wykonać nie chcę.

— Czy to ostatnie słowo pana, pro fesorze?

— Nic więcej nie mam do dodania.

— Dobrze. Ostrzegam pana, że mo że go to bardzo drogo kosztować.

Kolanko wzruszył ramionami i sta nąwszy przy oknie kabiny, zapatrzył się znowu na morze z taką obojętno ścią na wszystko inne, że Slawik zre zumiał to, jako chęć pozbycia się ich wszystkich i dał tym razem za wygra ną. Mruknąwszy tedy słowo pożegna nia, skinął na swoich towarzyszy i wszyscy razem opuścili kabinę. Ko lanko stał jeszcze czas jakiś przy ok nie, po czym przeszedł się po kajucie raz i drugi, zastanawiając się nad tym po co tym ludziom potrzebny jest jego zamek? Przecież gdyby nawet sprze dał to zamczysko ze wszystkim, co się tam znajdowało, jego prześladowcy i tak nie zdobyliby tajemnicy wytwa rzania dziedzilu. A im tu, jak się do myślał, głównie o dziedzilię chodziło.

Wszystko to sprawy profesora nie posuwało ani o milimetr naprzód, ale kiedy ci ludzie odeszli, doznał pewnej ulgi i był spokojniej, w jakim go zostawiono. Jednakże nadzieje profe sora, że w dalszym ciągu pozostawią go może w spokoju, a on swoim upo rem doprowadzi do tego, że zmusi ich do obdarzenia go wolnością, jeszcze tegoż dnia okazały się złudnymi. Po pewnym czasie bowiem przybył znowu kapitan statku z dwoma jakimiś pana mi, którzy poprosili Kolankę, by po szedł z nimi. Kolanko się nie opierał. Nie było przecież najmniejszego sensu stawać w tym miejscu okoniem. Poza tym miał generalnie dosyć tego siedze nia tutaj, w tej ciasnej kajucie. Ponie waż więc nie miał nic, co nadawałoby się do zabrania, obrzucił spojrzeniem kapitana i dwóch nieznajomych i rzekł spokojnie:

— Jestem gotów.

Wyprowadzono go na pokład. Przy schodach jachtu czekała już łódź moto rowa, do której sprowadzili profesora marynarze i w parę chwil później szybkoskrzydła motorówka pomknęła strzałą do portu.

Kiedy lądowano, profesor zdołał spostrzec na boku motorówki napis: „Mewa" — Kilonia.

A zatem znajdował się w Kilonii. Dobrze było przynajmniej tyle wie dzieć narazie. Może później dowie się nieco więcej, a może... może nawet uda mu się w jakiś cudowny sposób prze słać wiadomość rodzinie o miejscu swo jego pobytu. Profesor wierzył w przy padek tym razem i łudził się, że nie jest to wcale niemożliwe.

— Zobaczymy, co dalej ze mną zechcą zrobić — mruknął do siebie.

c. d. n.

Własna siła

Wypadki, jakie rozegrały się i wciąż jeszcze się rozgrywają na tle kryzysu Czecho Słowacji, przyniosły wyrazistą ilustrację do znanej zasady: polegać trzeba przede wszystkim na własnych siłach.

Zasada ta, którą Polska z powodzeniem zastosowała w polityce zagranicznej, jest również obowiązująca i w naszych stosunkach gospodarczych.

W tej dziedzinie opinia społeczeństwa zdaje sobie już dość jasno sprawę, że sytuacja Polski jest różna od sytuacji innych państw.

Leży przed nami zadanie możliwie szybkiego a ostatecznego scalenia dawnych zaborów w jeden sprawny i żywotny organizm gospodarczy, racjonalnego, planowego zagospodarowania, które polegać musi przede wszystkim na zadośćuczynieniu tysiącznym potrzebom, usuwaniu braków, zaniedbań, odziedziczonych po wiekowej niewoli.

Zadaniom tym podołać musimy własnymi środkami, podjąć je i wykonać własnymi siłami.

Chodzi jednak o to, byśmy w ocenie własnych sił i środków nie byli zbyt skromni, byśmy pozbyli się poczucia niższości wobec możnych tego świata.

Nie oczekujmy od nich pomocy w imię filantropii, ale też nie bądźmy wrażliwi na objawy złego humoru lub krytyki ze strony kapitalizmu międzynarodowego.

Źródłem naszego bogactwa stanie się nasza praca, byleśmy umieli ją zorganizować i każdą rękę zdolną do pracy zaopatrzyć w potrzebne narzędzie.

Na szpaltach pism

MŁODE POKOLENIE W SEJMIE

„Kurier Poranny" poruszając w artykule T. Katelbacha fakt wprowadzenia na listy kandydatów do Sejmu ludzi młodych i nieznanych pisze m. in.:

„Można zaryzykować śmiało twierdzenie, że młode pokolenia polskie są zdrowe i w życie naszego narodu wniosą twórcze i trwałe wartości. Podobnie jak w krajach, w których młodsi świadomie dopuszczani są szybciej do głosu i u nas nadszedł czas, by wzięli oni udział we współdecyzji i współkierownictwie życiem narodu. A kto, czytając te słowa, dostaje gęsiej skórki, kto sobie nie umie wyobrazić przyszłości tworzonej przez nowych ludzi, niechaj nie myśli o sobie, jako o wiecznie młodym i twórczym elemencie naszego życia. Jest on rekwizytem przeszłości, którego trzeba — nieraz ze czcią zasłużoną — czym prędzej zapakować do składu narodowych zabytków i rupieci.

Należy więc żałować, że już w obecnym Sejmie nie zasiądzie liczniejszy zespół przedstawicieli młodego pokolenia polskiego".

Kto zapłaci za zdradę

Lwowskie „Diło" zamieszcza reportaż z Rusi Podkarpackiej. Reportaż, w sposób dosadny, maluje nastrój panuje wśród Czechów.

„W jednym z nocnych barów Użhorodu przysiadł się do mnie Czech, jak się okazało inżynier, wysoki urzędnik izby rolniczej. Odłączywszy się na chwilę od rozśpiewanego i dość podpitego czesko-rosyjskiego towarzystwa, które śpiewało na przemian rosyjskie i... węgierskie pieśni, dyrygując orkiestrą — przemówił do mnie z pijacką szczerością:

— Pan jest cudzoziemcem i dziwi się pan, być może, dlaczego ja bawię się w czasie, kiedy rozrywają naszą republikę?

— . . .

— Bo widzi pan, w takim czasie najlepiej się upić. Wtedy nie widzi się tak tragicznie jasno, tego co się dzieje dokoła. Nas zdradzono. Haniebnie zdradzono! A co najstraszniejsze: zdradzili nas Słowianie, Moskale. Ale zemścimy się. Czeski naród nie zginie!

A po chwili.

— No, a teraz Hitler ubierze nas w pikielhauby i każe pójść na Francję.

— Chyba nie pójdziecie?

— A pójdziemy. Dlaczego nie mamy iść? Niech Francja zapłaci za zdradę".

Po zajęciu Kantonu i Hankou

Zamiast wojny regularnej-partyzantka

Zajęcie olbrzymiego miasta i stolicy południowych Chin, Kantonu, obsadzenie przez Japończyków Hankau, do niedawna kwatery głównej Czang-Kai-Czeka, stanowią wydarzenia wielkiej wagi, które napełniły radością ludność cywilną Japonii

i stanowią przedmiot bardzo uważnej obserwacji czynników zainteresowanych w Chinach, przede wszystkim zaś w Anglii.

GEN. CZANG-KAI-SZEK.

Zajęcie Kantonu dokonało się w sposób niespodziewanie łatwy, bez większego oporu ze strony armii chińskiej. Ataku japońskiego na Kanton spodziewano się już od dawna.

Czang-Kai-Szek licząc się z niemożliwością oporu, stawianego w sposób dotychczasowy przez regularną armię w regulanej wojnie, zdecydował się na zmianę taktyki wojennej.

Strategia głównego dowództwa chińskiego opierała się na przykładzie rosyjskim z czasów wojny z Napoleonem i jego pochodu na Moskwę.

Armie chińskie walczyły z Japończykami, a potym cofały się w głąb kraju, aby przedłużyć linie komunikacyjne przeciwnika, rozszerzać jego front, a tym samym zmuszać go do coraz to większych wysiłków. Jednak ta metoda, szczególnie zdawało się wskazana, ze względu na ogrom obszarów, na których rozciąga się republika chińska, przestała z czasem dawać spodziewane wyniki i w tym momencie — tak przypuszczają wojskowi rzeczoznawcy angielscy — Czang-Kai-Szek próbował zastosować inną metodę,

a oddanie Kantonu i odwrót z pod Hankau mogą stanowić wstęp do nowego okresu wojny.

Strata Kantonu jest bardzo bolesna dla Chin zarówno pod względem wojskowym jak i moralnym. Kanton jest od dawna jednym z ośrodków chińskiego ruchu nacjonalistycznego, próbującego odrodzić olbrzymie państwo, tchnąć w nie nowego ducha, zorganizować je i zunifikować.

Strata Kantonu w bardzo wysokim stopniu przerywa komunikację między Chinami a światem zewnętrznym, zamyka drogę, którędy szła w ciągu ubiegłych 12-tu miesięcy amunicja i broń dla walczącej armii chińskiej.

Chińczykom pozostaje obecnie jedynie jednotorowa kolej z francuskiego Hanoi do Yunan Fu, przy czym Farncuzi gotowi nie dopuścić transportu dla Chin tą drogą, aby nie prowokować zatargu z coraz to groźniejszym przeciwnikiem, którym, po sukcesach chińskich, jest Japonia.

Do Yunan Fu wiedzie również nowy gościniec z Burmy, a stara droga transportowa z Rosji przecina prowincję Sing-Kiang i Kangsu. Jedna kolej i trzy gościńce to za mało, aby móc zaopatrzyć armię, walczącą na trzech rozległych, oddalonych od siebie frontach.

Trudności zaopatrzenia w broń i amunicję regularnej armii stają się dla Chińczyków coraz większe. Trzy gościńce i kolej to za mało, aby móc przewozić odpowiednie ilości ciężkiej amunicji. Natomiast te środki komunikacji spełnią swoją rolę, o ile się będzie sprowadzało karabiny maszynowe, miny i ręczne granaty, a więc broń lżejszą, używaną w wojnie partyzanckiej. Nie wolno przy tym zapominać, że z chwilą dostania się czeskich zakładów „Skody" głównych dostawców broni dla Chin, pod kontrolę niemiecką, odpadło jedno z głównych źródeł pozwalających uzbroić armię.

W świetle tych faktów staje się prawdopodobne, że generalissimus chiński Czan-Kai-Szek zgodził się na propozycje, wysuniętą przez sztab 8-mej armii chińskiej, dawnej armii komunistycznej.

Sztab ten proponował aby na pewien czas wojnę regularną przemienić w wojnę partyzancką. W ten sposób Chińczycy poszli by za przykładem danym im w różnych okresach przez rewolucjonistów irlandzkich, Abisyńczyków, a obecnie przez Arabów w Palestynie.

Pozycja Japończyków — twierdzą rzeczoznawcy wojskowi w Anglii — poczyna przypominać położenie armii białych w czasie rewolucji rosyjskiej. Mają oni wielką przewagę na polu uzbrojenia, mogą przeprowadzać pełną blokadę, ale są rozproszeni w olbrzymim kraju, muszą zostawiać za sobą liczne garnizony i strzec bezpieczeństwa linij kolejowych i dróg.

Poza tymi głównymi punktami i liniami niepodobna opanować całości kraju.

Milion wojska, a nawet więcej to za mało, aby opanować i kontrolować kraj o rozmiarach Chin. Należy się liczyć również z ogromnym wzrostem nacjonalizmu i ducha wojennego w nastrojonych dawniej pokojowo i nie lubiących wysiłku militarnego Chińczyków. Chłopstwo chińskie stanowi olbrzymią masę wrogo nastrojoną i tym samym groźną dla najeźdźcy. I z tym może łączy się fakt, że Japończycy niemal równocześnie z doniesieniem dwóch wielkich sukcesów, którymi są zajęcie Kantonu i Hankau, wysuwają projekt wszczęcia pertraktacyj pokojowych.

J. L.

Z zajętek przez wojska japońskie prowincji Szantung, w mieście Tsinan, odbyły się wielkie demonstracje przeciwko naczelnemu wodzowi i szefowi rządu chińskiego marszałkowi Czang Kai-Szekowi, zerganizowane przez wojska japońskie. W czasie demonstracyj niesiono setki transparentów z napisami, domagającymi się natychmiastowego ustąpienia chińskiego marszałka.

Na zdjęciu — fragment z demonstracyj w Tsinan.

Na froncie politycznym

CHŁOPI A NACJONALIZM.

Jak informuje agencja Kabel, w dniu 27 b. m. Zrzeszenie Inteligencji Ludowej zorganizowało w Warszawie publiczny odczyt dr. Stefana Buczkowskiego na temat: „Chłopi a nacjonalizm". Odczyt zgromadził ponad 160 osób.

ARESZTOWANIA LUDOWCÓW

Na terenie powiatu stopnickiego zostali aresztowani czołowi działacze Stronnictwa Ludowego pp. Maślanka i Januchta (ze Szczytnik), Matusik i Kornaś (z Badrzychowic) za akcję przeciwwyborczą. (P. A. A)

——oOo——

Czy obywatel honorowy

PŁACI PODATKI?

W jednym z powiatów wynikła kwestia, czy obywatel honorowy gminy ma płacić podatki gminne, czy nie.

Sprawa oparła się o władzę nadzorczą która wyjaśniła, że żadne przepisy ani o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych, ani o świadczeniach w naturze nie przewidują zwolnienia obywatela honorowego gminy od obowiązku uiszczania danin, opłat lub świadczeń na rzecz gminy

——oOo——

Katastrofa kolejowa

POD KRAKOWEM

Onegdaj w godzinach rannych na zwrotnicy koło stacji kol. Kłaj pociąg osobowy nr. 16 zdążający do Krakowa zderzył się z manewrującymi wagonami towarowymi. Na skutek zderzenia nastąpiło wykolejenie lokomotywy oraz uszkodzone zostały wagony: pocztowy brankart i pierwszy wagon osobowy. Z taboru towarowego — 4 wagony rozbite i jeden uszkodzony.

W czasie katastrofy odnieśli rany 4 urzędnicy pocztowi oraz 2 pasażerowie.

Problemy dnia

Kończą się roboty sezonowe...

Zbliżający się z każdym dniem okres zimowy, wzrastające wciąż chłody, naturalne utrudnienia pracy takiej, jak budowanie dających rękojmię, iż spełniać będą swe dróg, mostów, melioracje itd — sprawiają, że mija tegoroczny moment kulminacyjny robót publicznych i wchodzimy w okres kilku miesięczny, mniej pomyślny dla wielkiego zagadnienia, jakim jest zatrudnienie. Wchodzimy zarazem w okres, w którym z całą intensywnością musimy pomyśleć o losie tych, którzy tracą sezonową pracę.

Tego roku dokonano bardzo interesującego eksperymentu, który na przyszłość winien objąć jeszcze większe rozmiary, okazał się bowiem wielce skuteczny. Oto zdołano przerzucić około 20.000 robotników z wielkich skupisk bezrobocia do oddalonych od ich stałego miejsca zamieszkania miejscowości, w których były prowadzone prace inwestycyjne. Wiemy przecież, że „mapa" Polski pod tym względem — tj. zapotrzebowania na pracę — jest bardzo urozmaicona. Są okolice, w których mamy nadmiar bezrobotnych i niedomiar możliwości dostarczenia im pracy — i są okolice, gdzie pracy jest w bród. To regulowanie podaży i pobytu na rynku pracy wydało bardzo pożądane rezultaty.

Tegoroczny bilans zatrudnienia wykazuje bezsprzecznie postęp. Ale daleki jest jeszcze od momentu, w którym moglibyśmy ze spokojem stwierdzić, że doniosłe zagadnienie zatrudnienia wszystkich rąk, zdolnych do pracy, jest już załatwione. Bądź co bądź mamy w tej chwili przed sobą półmilionową rzeszę dla której lada dzień, lada tydzień skończy się sezon pracy. Bo — pomijając 210.000 ludzi, którzy w ostatnim sezonie nie pracowali w ogóle — wielki odsetek spośród 347.000 sezonowo zatrudnionych straci niebawem na okres zimowy zarobki. Ta rzesza czeka na pomoc zimową. I musi ją otrzymać.

W roku zaś następnym, na przedwiośniu 1939, musimy stworzyć na rynku pracy takie warunki, by już nie 210.000 ludzi, a o wiele, wiele mniej pozostało bez zatrudnienia.

Bo póki nie stworzymy takiej sytuacji, że wszyscy w Polsce znajdą pracę, spocząć nam nie wolno i nie wolno ustać w akcji, mnożącej zatrudnienie.

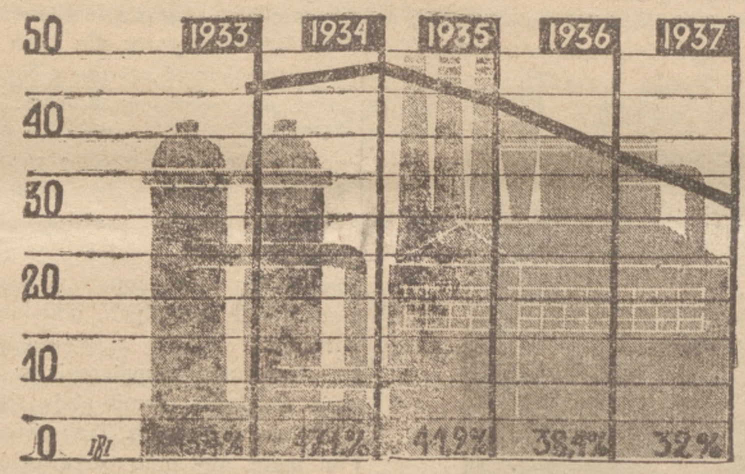

Polska unaradawia przemysł i handel

Udział kapitału zagranicznego w polskim przemyśle, handlu i finansach był jeszcze do niedawna przytłaczający. Całe gałęzie przemysłu opanowane były zupełnie przez kapitał zagraniczny, prowadzący politykę sprzeczną często z interesami państwa. Ostatnio jednak lata dokonały w tym zakresie dużych przeobrażeń. Nowe przedsiębiorstwa, jakie powstają, mają kapitał wyłącznie polski.

Rysunek przedstawia spadek udziału kapitału zagranicznego w polskim przemyśle i handlu. Spadek ten wyraża się cyfrą 13,4 proc. Niektóre przemysły jednak w dalszym ciągu opanowane są przez kapitał zagraniczny (górnictwo naftowe — 85 proc. kapitału zagranicznego, elektrownie i wodociągi — 85,3 proc., ubezpieczenia — 69,4 proc.)

Rok 1937 i 1938 zaznaczył się dalszym postępem w dziedzinie unarodowienia przemysłu, ponieważ powstało cały szereg fabryk o kapitale czysto polskim w Centralnym Okręgu Przemysłowym. Obecnie udział kapitału zagranicznego w polskim przemyśle, handlu i finansach oceniany jest poniżej 30 proc.

Komitet czynu zaolzańskiego

i obchodu 20 rocznicy odzyskania Niepodległości powstał w Dąbrowie

W Dąbrowie odbyło się organizacyjne zebranie komitetu „Czynu Zaolzańskiego" i komitetu obchodu święta 20-ej rocznicy Niepodległości.

Zagaił zebranie prez. Trzęsimiech, poczem przewodnictwo objął inż. Kunda.

Po omówieniu spraw organizacyjnych wybrano komitet, w skład którego zostali wybrani pp.: Trzęsimiech, prof. W. Kuźniak, inż. Jackiewicz, Wachelko, Bartoszewski, dyr. Wasilewski, ks. prob. Niedźwiedzki, ławnik J. Szary, radny W. Koralewski, nacz. Kaliszek i sekr. Andruszkiewicz.

Przewodniczącym sekcji pochodowej wybrano nacz. Kaliszka, zast. nacz. Witkowskiego, sekcji imprezowej radnego W. Koralewskiego i finansowej inż. Kundę, zastępcą nacz. Szymańskiego.

Program zapowiada: nabożeństwo, pochód, defiladę i inne imprezy.

Uroczystości związane z Czynem Zaolzańskim odbędą się 30 bm.

Dom strzelecki w Olkuszu

postanowiło wybudować miejscowe społeczeństwo

Celem uczczenia czynem 20-letniej rocznicy Niepodległości Państwa,

społeczeństwo olkuskie postanowiło wybudować w Olkuszu Dom Strzelecki.

W dn. 27 bm. w sali rady miejskiej odbyło się organizacyjne zebranie komitetu obywatelskiego budowy Domu Strzeleckiego, w którym wzięli udział przedstawiciele prawie wszystkich organizacyj społecznych w Olkuszu, komendant podokręgu Zw. Strzel. „Śląsk", mjr. Tarnawski i przedstawiciele wojska: komendant PW. kpt. Geyer z Zawiercia i komendant PW. pkt. Szyszkowski z Olkusza. Poza tym zebrani zaszczycili pp.: starosta olkuski, mgr. Mędala i starosta zawierciański, mgr. Trznadel.

Zagajając zebranie, burmistrz Majewski podkreślił potrzebę i znaczenie własnego domu dla ZS., jako organizacji, w której szeregach skupiają się i hartują przyszli obrońcy Ojczyzny. Skolei p. Majewski przedstawił projekt budynku, jego plan i kosztorys, wynoszący sumę zł. 30.000. Budowa Domu Strzeleckiego rozpocznie się z wiosną roku przyszłego.

Dom stanie przy ul. 3-go maja na placu, ofiarowanym przez zarząd m. Olkusza.

Mjr. Tarnawski w przemówieniu swoim wskazał na konieczność stałej gotowości społeczeństwa do obrony kraju.

P. St. Kotowicz w imieniu Zw. Legionistów i Zw. Strzel. w dłuższym przemówieniu podkreślił docenianie ważności chwili przez społeczeństwo olkuskie, które było jest i będzie zawsze ofiarne, jeżeli chodzi o piękne cele.

Do komitetu wykonawczego wybrani zostali pp burmistrz Majewski — przewodniczący, kpt. Szyszkowski, St. Kotowicz i dr. Kiciarski — zastępcy, J. Jedliński i St. Czajka — sekretarze, Naczelnik Urz. Skarb., St. Janik — skarbnik.

Poza tym wybrano na członków sekcyj: finansowej, propagandowej i budowlanej: pp. J. Burakowską, inż. Feczko, Tad. Ciepłaka, B. Kuczmę, Lubonia, dr. Łapińskiego, prof. Michalskiego, kmdtkę Moorównę, Z Okrajniową, J. Podworskiego, H. Stelmacha, H. Schmidta, rejent. Swolkieniową, J. Witczyńską, I. Zakrzewską i adw. Ziółkowskiego. Zebraniu przewodniczył mjr. Tarnawski.

Akademia na Koszelewie

KU CZCI CHRYSTUSA KRÓLA.

Dnia 30 bm. w parafii Koszelew staraniem Akcji Katolickiej w Będzinie urządzona zostanie akademia ku czci Chrystusa Króla.

Program zapowiada: hymn papieski, deklamacja, solo skrzypcowe, śpiew chóru Lutni i obraz sceniczny „Ostatnie Zdrowaś".

Ponadto mgr. St. Pasierbiński wygłosi referat „Myśl społeczna na świecie Chrystusa Króla". **Początek akademii o godz. 6 wieczorem.**

Drzazgi

Teatr świata pracy

Kultura teatralna w Zagłębiu nie stoi na zbyt wysokim poziomie. Pomijając oczywiście teatr stały (zresztą jedyny w Zagłębiu) przyznać trzeba, że wszelkie poczynania pobudzenia do życia teatrów amatorskich zawsze kończyły się na kompletnym fiasku.

Obracając się w przemożnej orbicie jasełek, „Żony pana majstra", „Kaprala Szczapy" itp. „żelaznego" repertuaru rychło kończyły swój krótki żywot te efemerydy teatralnych ambicyj.

Z całym zainteresowaniem przeczytaliśmy więc list do redakcji, w którym donoszą nam, że

„Organizacja Młodzieży Pracującej w Sosnowcu przystępuje do realizacji szeroko pojętej akcji kulturalno - oświatowej wśród młodego polskiego świata pracy. Pierwszym etapem tej akcji jest powołanie do życia w Sosnowcu stałego, awangardowego „Teatru świata pracy", którego naczelnym zadaniem byłaby walka z tak dziś, niestety, szeroko rozpowszechnionymi w teatrach amatorskich szmirą, szmoncesem i miernotą sceniczną"

Jutro odbędzie się przedstawienie inauguracyjne.

Trudno z góry przewidzieć co to będzie. Narazie trzeba tylko zanotować pocieszający fakt, że coś się pozytywnego robi, co może przełamać apatię społeczeństwa w odniesieniu do spraw teatralnych.

Po debiucie zajmiemy się tą sprawą szerzej

wim.

——oOo——

Przy głośniku

29 PAŹDZIERNIKA DOWIEDZĄ SIĘ RADIOSŁUCHACZE KTO ZDOBYŁ NAGRODY LETNIEJ AKCJI PREMIOWEJ

Dn. 29. bm. o godz. 21.25 nadana zostanie przez radio specjalna audycja, w czasie której podane zostaną nazwiska laureatów Letniej Akcji Premiowej Polskiego Radia. A zatem 29.X. dowiedzą się wszyscy kto z uczestników Letniej Akcji Premiowej Polskiego Radia. A zatem 29 X. dowiedzą się wszyscy kto z uczestników Letniej Akcji otrzymał auta, motocykle i pozostałe cenne nagrody.

KONKURSOWA GODZINA NIESPODZIANEK DLA RADIOSŁUCHACZY

Dn. 29 bm. o godz. 21,55 Polskie Radio nadaje konkursową „Godzinę niespodzianek", która ze względu na ważne wypadki polityczne nie mogła się odbyć w pierwotnie zapowiedzianym terminie.

W konkursowej „Godzinie niespodzianek" wezmą udział wszystkie rozgłośnie polskie i wszyscy słuchacze. Usłyszą oni najpierw żartobliwe opowiadanie dr. Zeta o katastrofie okrętu.

Wszystkie rozgłośnie pospieszą na pomoc rozbitkom, realizując w krótkich 6-minutowym skeczach szczęśliwe zakończenie katastrofy. Słuchacze, którzy chcą wziąć udział w konkursie będą musieli odgadnąć: która rozgłośnia w kolejności nadawania najdowcipniej rozwiązała zadanie konkursowe, oraz w jakiej kolejności rozgłośnie skecze nadawały.

Pomiędzy słuchaczy, którzy trafnie odgadną kolejność włączania na antenę poszczególnych rozgłośni rozlosowane zostaną nagrody i upominki. A więc w sobotę 29 października o godz. 21.15 wszyscy przy głośnikach.

NAODWRÓT

— Podobno żydzi zakupili największy dziennik londyński?

— Który?

— „Times".

— Tak, Niech pan czyta tytuł na odwrót.

Nie zlikwidowano zatargu

W „DŹWIGNI" i FABRYCE KRAUPEGO

W dniu wczorajszym, w inspektoracie pracy w Sosnowcu odbyła się konferencja w sprawie zlikwidowania zatargu w Dźwigni" i w fabryce Kraupego w Sosnowcu. Do porozumienia nie doszło. Robotnicy strajkują w dalszym ciągu.

Z posiedzenia rady miejskiej

w Będzinie

Pod przewodnictwem prez. Izydorczyka odbyło się posiedzenie rady miejskiej w Będzinie. Dłuższą dyskusję wywołała sprawa dodatku do państwowego podatku od nieruchomości.

W ubiegłym roku podatek ten pobierany był w wysokości 85 proc.

Na wczorajszym posiedzeniu radni klubu PPS. zgłosili wniosek, aby podatek ten pobierano w wysokości 100 proc.

Przeciwko temu wnioskowi wystąpowały kluby żydowskie. W rezultacie uchwalono pobierać podatek ten w wysokości 85 proc.

Ogółem z tego podatku miasto przewiduje osiągnąć 160 tysięcy złotych.

Dalej rada uchwaliła wstrzymać dalsze potrącenie podatku specjalnego pracownikom miejskim oraz umorzyć pobrane zaliczki, przy czym znaleźć odpowiednie pokrycie w budżecie.

Ponadto uchwalono kilka statutów podatkowych.

Dyskutowano również dłużej na temat złożonego swego czasu odwołania do ministerstwa w sprawie decyzji p. wojewody, dotyczącej poprawek budżetowych.

W związku z tym wybrano komisję, która opracuje motywy odwołania, w skład komisji weszli r. r.: Bluszcz, dr. Weinzieber i Niemiec.

Przed zamknięciem posiedzenia prez. Izydorczyk zakomunikował radzie, że dzielnica Brzozowice zostanie w najbliższych dniach elektryfikowana na przestrzeni 3 km., przy czym w związku z tym ustawionych zostanie kilkanaście lamp elektrycznych.

Nowe lampy w Sosnowcu

Na ostatnim posiedzeniu zarządu miasta Sosnowca załatwiono kilka bieżących spraw. Między innymi postanowiono ustawić kilka nowych lamp na ulicach Jagiellońskiej (dwie), Składowej (jedna), Mickiewicza (trzy) i Dojazd (jedna).

Ponadto przekazano komitetowi Pomocy dzieciom i młodzieży złotych 6 000.— na kupno obuwia.

Zebranie przedwyborcze

w Będzinie

Pod przewodnictwem dr. Kosibowiczowej, w dniu 26 bm. w lokalu klubu urzędników samorządowych w Będzinie odbyło się zebranie przedwyborcze kobiecego powiatowego komitetu wyborczego, w którym wzięło udział około 300 kobiet.

Referat o znaczeniu kobiety w życiu społecznym i jej roli w Polsce wygłosiła dyr. Danielewiczowa.

Kolei przemawiał kandydat na posła p. Fr. Dróżdż z Łagiszy oraz drugi kandydat na posła p. Zygmunt Nowara oraz inż. Żmijewska.

Na zakończenie uchwalona została rezolucja o treści następującej:

Zgromadzone na zebraniu przedwyborczym obywatelki m. Będzina postanawia ją: 1) spełnić swój obowiązek obywatelski przez wzięcie udziału w głosowaniu do sejmu, 2) wezwać wszystkie kobiety do głosowania i 3) oddać swe głosy na kandydatów, którzy dzięki swej ofiarnej pracy społecznej znani są. jako jednostki twórcze, ludzie z charakterem, ludzie obowiązki poselskie rzetelnie, ku pożytku Rzeczypospolitej.

Kradzież garderoby

I BIŻUTERII W CZELADZI.

Do mieszkania Antoniego Sołtysika, zam. przy ul. Staszica w Czeladzi zakradli się jacyś złodzieje, którzy po rozbiciu szafy i stolików, skradli garderobę i biżuterię, wartości kilkuset złotych.

Złodzieje do mieszkania dostali się przez okno, wytłaczając przed tym kilka szyb.

Sprawców kradzieży poszukuje policja.

***

GWARANCJE MAŁEGO ZUŻYCIA PRĄDU.

Konsument światła elektrycznego może dopiero wówczas określić gatunek żarówki, kiedy poznał jej wydajność świetlną oraz zużycie prądu, dopiero bowiem te dane razem wzięte umożliwią mu wybór właściwych żarówek, dających tanie i dobre światło dla oświetlenia mieszkania czy też miejsca pracy. Oczywiście, że najoszczędniejszymi żarówkami są te, które przy pewnej określonej wydajności świetlnej mają najmniejsze zużycie prądu (pobór mocy). Właśnie znane ogólnie ze swej dobroci Osramówki D — mają zaznaczoną na balonikach i pakowaniu wydajność świetlną w dekalumenach oraz pobór mocy w watach, jeżeli zatem konsument światła elektrycznego nabędzie Osramówki D — uzyska tym samym pełną gwarancję co do wysokiej jakości żarówki oraz dobrego i taniego światła.

Matowanie Osramówek D wewnątrz balonika zmniejsza oślepiające działanie żarówek bez strat praktycznych na świetle, zaś gładka zewnętrzna powierzchnia balonika ułatwia utrzymanie żarówek zawsze w czystym **stanie.**

—oOo—

— **SPÓŁDZIELCZY DZIEŃ OSZCZĘDNOŚCI.** W poniedziałek, dnia 31 bm. o godz. 7.30 przy ul. Dzikiej 8, staraniem wydziału społeczno-wychowawczego Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Sosnowcu zostanie urządzona akademia, poświęcona dniu oszczędności, z programem następującym: 1) Hymn Spółdzielczy, 2) Referat o „Dniu oszczędności". 3) Inscenizacje aktualne.

Wiadomości bieżące

Sobota 29 Październik	Dziś: Narcyza Jutro: Edmunda Wschód słońca: 6,54 Zachód słońca: 4,15

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

J. Garbaczewskiego, ul. Sienkiewicza 9
W. Wasilewskiego, ul. Modrzejowska 10
W. Zieleziński'ego, ul. Orla 28.

—:::—

Teatr miejski w Sosnowcu

Dziś o godz. 20.30 premiera doskonałej komedii S. Kiedrzyńskiego pt. „Piorun z jasnego nieba". Udział biorą pp. Granowska, Veithówna, Bulanka, Bielecki, Erwan, Sarnowski, Obidowicz, Lubelski i Nawrocki. Reżyseria Mariana Bieleckiego. Oprawę dekoracyjną przygotował Feliks Krassowski. Premiera zakupiona przez Stowarzyszenie Wincentek w Sosnowcu. Pozostałe w niewielkiej ilości bilety do nabycia w firmie W. Czechowski ul. 3 Maja 8, tel. 61821.

Uwaga: na premierę bilety wolnego wejścia, kredytowane i ulgowe nieważne.

W niedzielę o godz. 16,30 ciesząca się wielkim powodzeniem świetna komedia J. Devala „Subretka".

Wieczorem o godz. 20.30 powtórzenie premiery komedii S. Kiedrzyńskiego „Piorun z jasnego nieba". Bilety wcześniej do nabycia w firmie W. Czechowski

HANKA ORDONÓWNA W SOSNOWCU

We wtorek, dnia 1 listopada o godz. 20 wystąpi w teatrze miejskim niezrównana pieśniarka Hanka Ordonówna w swoim najnowszym bogatym repertuarze. Bilety już do nabycia w firmie W. Czechowski.

— **ZARZĄD ZWIĄZKU DRUKARZY ODDZIAŁ W SOSNOWCU**, ul. Stara 2 zawiadamia, że w niedzielę dnia 30 bm. o godz. 10.30 odbędzie się nadzwyczajne zebranie wszystkich drukarzy zrzeszonych i niezrzeszonych z Zagłębia Dąbrowskiego. Sprawy b. ważne. O liczny udział uprasza zarząd.

— **SEKRETARIAT ZJEDNOCZENIA POLSKICH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH** wzywa wszystkich członków i sympatyków do przybycia na zebranie, które odbędzie się 30 bm. o godz. 9.30 rano w domu społecznym w Sosnowcu przy ul. Żytniej 16.

— **ZARZĄD STOWARZYSZENIA KUPCÓW POLSKICH** prosi członków oraz zaproszonych gości o jak najliczniejsze wzięcie udziału w nabożeństwie w kościele W. N. M. P. w Sosnowcu w niedzielę dn. 30 bm. punktualnie o godz. 9.30 rano, w pochodzie i akademii w Izbie Przemysłowo - Handlowej o godz. 11.30.

— **POWSTAŃCY ŚLĄSCY!** Ci, którzy nie biorą udziału w uroczystościach Zaolzańskich w Cieszynie winni wziąć udział w tych uroczystościach w Sosnowcu. — Zbiórka o godz. 10 rano obok kościoła Wnieb. N. M. P. w Sosnowcu.

Również przypomina się o zbiórce w dniu 1 listopada o godz. 8-ej rano obok ratusza, skąd nastąpi wymarsz na żałobne nabożeństwo za poległych i zmarłych powstańców do kościółka kolejowego oraz na cmentarz sosnowiecki celem złożenia wieńca na wspólnym grobie poległych powstańców śląskich.

Wiec powszechny

W DĄBROWIE.

Dziś odbędzie się wielki wiec powszechny w Dąbrowie w sali kina „Ars" zorganizowany przez miejscowy oddział OZN. Przemawiać będą pp.: dr. J. Braun, mec. M. Lipski, Z. Nowara i F. Dróżdż. Mówcy podkreślą aktualne zagadnienie wyborów.

— **W SYNAGODZE SOSNOWIECKIEJ** odbędzie się w dniu 30 bm. nabożeństwo z racji przyłączenia do Polski Śląska Zaolzańskiego.

— **PARAFIALNA AKCJA KATOLICKA W GRODŹCU** w celu uczczenia święta Chrystusa - Króla urządza w niedzielę dnia 30 bm. o godz. 9 rano zbiórkę organizacji ze sztandarami przed domem katolickim, skąd o godz. 9.30 pochód wyruszy do kościoła na uroczyste nabożeństwo. O godz. 17 bezpłatna akademia w domu katolickim z urozmaiconym programem.

— **ZEBRANIE PRZEDWYBORCZE.** Związek b. ochotników armii polskiej w Sosnowcu wzywa wszystkich członków z oddziałów Sosnowiec, Pędzin, Dąbrowa-Górn. Czeladź, Grodziec i Strzemieszyce na zebranie przedwyborcze, które odbędzie się w dniu 30 b. m. o godz. 16-ej w li Gimnazjum Staszica przy ul. Żeromskiego 3 w Sosnowcu Ordynację wyborczą omówi mecenas M. Lipski, kandydat na posła.

— **CENTR. ZWIĄZEK DET. KUP. CHRZ. W SOSNOWCU** wzywa wszystkich członków do wzięcia udziału w uroczystości 25-lecia istnia bratniej organizacji Stowarzyszenia Kupców Polskich w dniu 30 bm. Zbiórka o godz. 9 w lokalu związku ul. 3-go Maja 22.

— **EGZAMINY DLA EKSTERNÓW,** z zakresu nauk siedmioklasowej szkoły powszechnej odbędą się przed państwową komisją egzaminacyjną w dniu 14 listopada br. o godz. 8 rano w szkole powszechnej nr. 7 w Sosnowcu przy ul. Żytniej 12. Dojazd tramwajem do ul. Dzikiej. Po tym terminie żadnych dodatkowych egzaminów nie będzie.

— **PORANEK W SOSNOWCU.** Obwód miejski LOPP. urządza w dniu 30 bm. o godz. 11 przed południem w sali kina „Patria" w Sosnowcu poranek dla młodzieży szkolnej i osób dorosłych.

W programie poranku: śpiew solowy, balet dziecięcy, obraz sceniczny, występ chóru rewelersów. Wstęp na poranek: 20 gr. dla dzieci szkolnych, a 50 gr. dla dorosłych. Cały dochód z poranku przeznaczony zostanie na obronę przeciwlotniczo - gazową.

—**WYJAŚNIENIE.** Proszeni jesteśmy o wyjaśnienie, że Rudolf Peskier z Sosnowca nie był zatrzymany przez policję na dworcu w Katowicach, o czym pisaliśmy przed kilku dniami.

Koncert „Rodziny Policyjnej"

W TEATRZE MIEJSKIM W SOSNOWCU.

Miłym wydarzeniem w życiu kulturalnym Zagłębia był urządzony staraniem Rodziny Policyjnej koncert w sali Teatru Miejskiego. Prostota i duże wyczucie artystyczne wykonawców spotkały się z żywym uznaniem słuchaczy. Program był starannie dobrany i urozmaicony. P. Ciesielska, wykonawczyni dużej części programu, łączyła b. miły głos z dużym umiarkowaniem i subtelnym odczuciem; oklaski i kwiaty były prawdziwą manifestacją nastroju widowni Wolne i wdzięczne pole do popisu miała p. Wanda Zillingerówna (melodeklamacja), i trzeba przyznać, umiała je wykorzystać.

Znany na terenie Sosnowca artysta operowy p. Kruzer zdobył publiczność doskonałem wykonaniem szeregu pieśni obcych i polskich, zwłaszcza brawurowym wykonaniem „Pieśni Chorążego" i „Pieśni Wojennej" Moniuszki. Nie można pominąć milczeniem szczególnie żywej reakcji zebranych ilekroć usłyszano rzecz polskiego kompozytora. Solo skrzypcowe w dobrym raczej technicznie wykonaniu p. Kuchcińskiego i zgrany kwartet dopełniły udanej całości. Uwaga, jaka się nasuwa, to życzenie aby tego rodzaju „prywatna inicjatywa" kulturalna częściej dawała o sobie znać. Miłym to jest dla publiczności urozmaiceniem, jeśli słyszy ze sceny poza „doskonałymi" zresztą,ale niejako „urzędowemi" siłami aktorskiemi, także „prywatne". talenty, śpiewające, lub grające raczej „sobie a muzom". Oczywiście bezinteresownie. B. W

—:000:—

Z Zawiercia

(z) **ZBIÓRKA ULICZNA LOPP.** Obwód powiatowy LOPP. w Zawierciu podaje do publicznej wiadomości, że z przeprowadzonych zbiórek ulicznych w czasie od 24 września do 1 października br. w Zawierciu i na terenie powiatu zebrał kwotę zł. 614 gr. 10, a z loterii fantowej urządzonej w dn. 25 września kwotę zł. 418.20.

(z) **ZEBRANIE PRZEDWYBORCZE.** Onegdaj odbyło się w Żarkach zgromadzenie przedwyborcze, zorganizowane przez tamtejszy oddział Obozu Zjednoczenia Narodowego. Przemówienia wygłosili kandydaci na posłów: inż. Zygmunt Sowiński o sprawach polityczno - gospodarczych, sprawy rolnicze referował Wł. Słociński i K. Borowski.

W Masciszowie zebranie przedwyborcze, zorganizowane zostało przez powiatowy komitet wyborczy kobiet. Przemówienia okolicznościowe wygłosili tu p. M. Pawłowska i p. T. Świderski.

Wykrycie wytwórni fałszywych pieniędzy w Zagłębiu

Policja śledcza w Zagłębiu wykryła fabrykę pieniędzy 1, 2, 5 i 10 złotówek. Fabryka była świetnie zakonspirowana i wyposażona w najnowsze przyrządy do fabrykacji. Stop metalu był świetnie zastosowany, tak, że fabrykowane pieniądze miały właściwy dźwięk i do złudzenia naśladowały prawdziwe. Policja zmuszona była odesłać kilka sztuk falsyfikatów do mennicy państwowej, która dopiero potwierdziła przypuszczenie, że są to pieniądze fałszywe. Skonfiskowano dużą część materiału jak również gotowych do puszczenia w obieg falsyfikatów.

Równocześnie aresztowani zostali Edward Gawron, zam. w Sosnowcu przy ul. Konopnickiej, właściciel piekarni, Bonifacy Gorzkowski z Sosnowca oraz Daniel Wilczek, zam. w Zagórzu.

Zatrzymanych, wraz z dowodami rzeczowymi przekazano sędziemu śledczemu w Dąbrowie Górniczej, decyzją którego zostali osadzeni w więzieniu w Będzinie.

J. E. ks. biskup Kaczmarek na poświęceniu

NOWEGO KOŚCIOŁA W BRACIEJÓWCE.

Dzisiaj odbędzie się uroczyste poświęcenia nowego kościoła parafialnego w Braciejówce, gm. Jangrot z udziałem biskupa - ordynariusza kieleckiego ks. dr. Kaczmarka.

PAN PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ U OSADNIKÓW WIELKOPOLSKICH

Pan Prezydent Rzplitej w towarzystwie ministra Poniatowskiego, wiceministrów Wierusz - Kowalskiego i Jaroszyńskiego, woj. Maruszewskiego i gen. Knoll-Kownackiego, wziął udział w uroczystym poświęceniu nowej osady parcelacyjnej w Nowej Wsi w powiecie Szamotulskim. Pan Prezydent prócz Nowej Wsi zwiedził również majątki Marianowo, Stare Miasto, Smolnica i Biezdrowo. Z parcelacji majątków powstało 72 osad rolniczych, przy czym działki zostały nabyte przez osadników woj. krakowskiego i służbę folwarczną. Ponadto powstały osady rzemieślnicze, urzędnicze i użytkowane na cele społeczne.

Na zdjęciu — minister Poniatowski przedstawia Panu Prezydentowi plan parcelacji Nowej Wsi. W towarzystwie Pana Prezydenta, obok min. Poniatowskiego stoją: JE. ks. kardynał Hlond i gen. Knoll-Kownacki.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Sobota, 29 października.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze" 6.35 Gimnastyka 6.50 Muzyka 7.00 Dziennik poranny 7.15 Muzyka 8.00 Audycja dla szkół 8.10 Przerwa 11.00 Audycja dla szkół 11.25 Płyty 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.03 Audycja południowa 13.00 Przerwa 15.00 Teatr Wyobraźni dla dzieci 15.30 Muzyka obiadowa 16.00 Dziennik popołudniowy 16.05 Wiadomości gospodarcze 16.15 Kronika literacka. 16.30 Recital śpiewaczy 16.50 Czterdzieści rubli na miesiąc 17.15 Koncert orkiestry Rozgłośni Wileńskiej 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Audycja dla Polaków za granicą 19.15 Audycja z okazji Dnia Oszczędności 19.30 Rewie, film, operetki — koncert rozrywkowy 20.35 Audycje informacyjne 21.00 Polska Kapela Ludowa 21.55 Godzina niespodzianek 22.55 Przegląd prasy. Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego Komunikat meteorologiczny. 23.05 Wiadomości z Polski (w języku obcym). 23.15 Muzyka taneczna

KATOWICE

Sobota, 29 października.

5.30 Dzień dobry — wesoły montaż płytowy 6.30 Program na dziś 6.35 Muzyka 11.25 Muzyka polska — płyty 14.00 Muzyka obiadowa 14.50 Wiadomości bieżące i giełda 18.00 Pieśni 18.15 Pogadanka aktualna 18.25 Wiadomości sportowe 22.55 Komunikat bieżący 23.05 Zakończenie audycji.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Niedziela, 30 października

7.15 Pieśń „Już od rana rozśpiewana" 7.20 Koncert poranny 8.00 Dziennik poranny 8.15 Audycja dla wsi 9.15 Muzyka 9.35 Transm. z uroczystości odsłonięcia pomnika Ks. Augustyna Kordeckiego 11.00 Przemówienie wicepremiera inż. Eug Kwiatkowskiego 12.15 Cz. II Transm. ze Szczytnik 13.50 Muzyka obiadowa 14.15 Przemówienie min. gen Kasprzyckiego 15.00 Audycja dla wsi 16.30 Koncert rozrywkowy 17.50 Powszechny Teatr Wyobraźni 19.30 Przemówienie szefa O.Z.N. gen. Stan. Skwarczyńskiego 20.15 Audycje informacyjne21.20 Kalejdoskop — Koncert rozrywkowy 22.00 Wesoła Syrena 22.40 Muzyka lekka 23.05 Wiadomości z Polski (w języku angielskim) 23.15 Patrz program W-wy II.

—***—

Ofiary

Na „Pomoc Braciom z za Olzy" zebrano tytułem dobrowolnych ofiar od urzędników Towarzystwa Huta - Bankowa i robotników z oddziału Odlewni tegoż T-wa sumę 950. — którą przesłano do dyspozycji Komitetu w Katowicach.

«PAMIĘTNIKI SZATANA»

Powieść

148)

Oliwja, która przed kilku dniami znajdowała pana Bricoin nieznośnym, natychmiast ujrzała go pod postacią najpowolniejszą. I pan Bricoin nie byłby ogromnym zarozumialcem, żeby nie miał zwrócić uwagi na młodą dziewczynę i pomimo piękności Oliwji, łotr był tyle bezwstydny,że chciał ażeby go zapragnęła, co też nastąpiło; traciła głowę i wkrótce uczuła, że szaleje za nauczycielem fortepjanu. Czułe wyznanie zostało zamienione i czujność przezornej Beru oszukaną. W tydzień później, marzenia Oliwji rozwiały się na zawsze.Otoczona co wieczór ludźmi którzy zdrożnościom swoim nadawali wytworne kształty, których wesoły dowcip miał dla niej to pochlebne uwielbienie, jakie rozpusta składa w ofierze piękności, Oliwia przyszła do niekorzystnego porównania pomiędzy tymi, których zwieść chciała, a tym, dla którego ich zwodziła. Bricoin miał wszystkie oznaki kochanka kobiety upadłej; wymagający, grubianin, kłótliwy, grożący co chwila wykryć tajemnicę Oliwji, jeżeli nie zastosowała się do jego najmniejszego żądania. Życie jej zamienił wkrótce w bezustanną męczarnię i biedna dziewczyna, niewinna w sercu, ale zepsuta na umyśle, powtarzała bezustannie.

„— O! to pewna, będę mieć kochanków, ale kochać ich nie będę".

Fatalny rok przeminął w ten sposób i kiedy w czasie wieczerzy takiej, jaką wyżej opisaliśwy, trzeba było, żeby Oliwia uczyniła wybór pomiędzy dwunastu współzalotnikami, piękna dziewczyna powstała i rzekła śmiało:

„— Wybieram poddzierżawcę.

— Za dwa dni — zawołał finansista — królowo moja, będziesz w najpiękniejszym pałacu w Paryżu.

Zgromadeni osłupieli; sam tylko wicehrabia milczał i w ciągu wieczora zbliżył się do Oliwii:

— To rzec zupełnie nie jasna; wybrałaś tę złoconą bryłę, zapewne nie z chciwości; w twoim wieku niezwykłe to uczucie. W tym coś się ukrywa. Jeżeli wybierasz na kochanka wiadomego głupca, to dlatego, że potrzebujesz ukryć innego kochanka".

Oljwia, naciśnięta przez wicehrabiego, wyznała mu wszystko. W ośm dni później, kiedy Bricoin przyszedł do młodej Oliwii, do jej nowego pałacu dla dania lekcji, zastał tam wicehrabiego zamiast finansisty. Bricoin chciał narobić hałasu i zagroził, że wszystko wyjaśni Mondorowi. Wicehrabia wziął trzcinę i połamał ją na grzbiecie niegodziwca, potem powiedział mu:

„— Masz nauczkę, żebyś się tu nie pokazywał więcej, jeżeli powiesz jedno słowo, obetnę ci oba uszy".

Po upływie pewnego czasu, wicehrabia spotkawszy finansistę, powiedział do niego:

„— No i cóż, złoty cielcze, jesteś zadowolony z małej Oliwii?

— Hm! hm! obawiam się, czy czasem Beru z nas nie zażartowała.

— A ja przysięgam ci — powiedział wicehrabia, wykręcając się na pięcie i trącając finansistę po nogach — przysięgam ci, że Oljwia żartuje z ciebie.

* * *

TENOR

Szatan znajdował się w tym miejscu opowiadania swego, kiedy Luizzi usłyszał pukanie do drzwi:

— Kto tam? — zawołał z niecierpliwością.

— Panie baronie — odpowiedział Piotr to pan Ganguernet z panem hrabią de Bridely.

Luizzi nie wiedział przez chwilę co ma czynić, potem powiedział: — Proś, niech zaczekają chwilkę.

— Tak ci pilno było poznać historię pan de Marignon? — powiedział do niego Szatan.

— Bo zdaje mi się że jej lepiej dowiem się, jak pomówię przez chwilę z panem Ganguernet. Jest pewna przerwa w twoim opowiadaniu, na które nie chciałeś mi odpowiedzieć, a którą ten człowiek może mi zechce objaśnić. Jednak nie oddalaj się.

Wymawiając te wyrazy, Luizzi spojrzał na Szatana. Jego frak czarny portfel pod pachą zniknęły. Był ubrany w długą jedwabną suknię i w bambosze, jeden tylko promień włosów zwieszał się z wierzchołka jego głowy, wydłubywał on zęby paznokciem małego palca.

— Czy idziesz na bal maskowy? — zapytał go baron.

— Nie, udaję się do Chin i wracam natychmiast.

— Do Chin! — zawołał Luizzi osłupiały i po co?

— Skojarzyć małżeństwo. Wszak dziś mamy piątek?

— Dzień feralny — powiedział Luizzi.

— Właśnie dzień Wenery.

d. c. n.

Dnia 6 listopada każdy obywatel spełni swój obowiązek i przez oddanie głosu zadecyduje o wyborze posłów.

Skandal na konkursie piękności

naturalnie w Ameryce

Gdy spotka się dwóch Anglików, zakładają klub, gdy spotkają się dwie Amerykanki, urządzają konkurs piękności. Jest to oczywiście przesada, ale pewnym jest, że nie ma chyba dzisiaj w Ameryce fabryki, domu towarowego, czy magazynu mód, gdzieby nie dokonano wyboru królowej zakładu. Pewien dziennikarz nowojorski wziął sobie zaza'anie odwiedzenie wszystkich tych gwiazdek i wydania dla nich specjalnego magazynu.

Według zebranych tam informacyj posiada Nowy Jork nie mniej jak 70 tys. pięknych kobiet, pretendujących do tytułu lokalnej królowej piękności.

Tej cyfrze rekordowej przeciwstawi się niebawem inna, nie odnosząca się wyłącznie do kobiet młodych. Kobiety, mające czterdziestkę poza sobą, wiedzą dobrze, że tytuł królowej piękności oznacza dla nich puste pochlebstwo i że z dwudziestolatkami nawet wówczas nie mogą współzawodniczyć, gdy majątek poświęcić mogą na kosmetykę.

Ale kobiety te mogą jeszcze być tym, co Francuz nazywa „charmants" — powabne i urocze.

To też od pewnego czasu coraz bardziej przychodzi do głosu nowa moda: wybór kobiety najpoważniejszej. Wybory te odbywają się przeważnie w wyższych sferach, a o wynikach ich dowiaduje się tylko szczupłe grono. Do jakiego stopnia atoli nie jednej kobiecie zależy na tym, by w swoim towarzystwie uchodziła za kobietę najpoważniejszą, wykazał wprost groteskowy wypadek mrs. Statson, który jeszcze dzisiaj jest przed miotem wesołości towarzystwa nowojorskiego.

Mrs. Statson, kobieta nieco histeryczna, zaprosiła do swej posiadłości w Miami około 40 osób.

Goście zostali ugoszczeni po królewsku i bawili się świetnie, nie byłoby też doszło do żadnego incydentu, gdyby ktoś nie był wystąpił z propozycją wyboru kobiety najpoważniejszej. Jasnym było, że goście przez prostą uprzejmość oświadczą się za panią domu. W ostatniej chwili jednakże zdecydowano, że wybór dokonać się miał w domu pewnej zaprzyjaźnionej rodziny, gdzie wielka część obecnych gości nie miała powodu uznać zalotną i pretensjonalną mrs. Statson, ani za ładną, ani za powabną.

Zaznaczyła się tedy agitacja z wyborem innej kobiety, byłej aktorki filmowej zamężnej za jednym z najbogatszych bankierów Bostonu. W przeddzień wyboru atoli była aktorka filmowa otrzymała telegram, powołujący ją z powodu choroby męża niezwłocznie do Bostonu na skutek czego natychmiast wyjechała. Równocześnie zachorowała inna dama, która również miała wielkie szanse jako kandydatka na kobietę najpoważniejszą. Mimo to wybór nie padł na mrs. Statson, lecz na kobietę o 10 lat od niej starszą.

Salon, w którym dokonał się wybór „królowej powabu", zamienił się bezpośrednio potem w prawdziwie pole bitwy. Bitwę rozpoczęła zawiedziona mrs. Statson.

Zarzucała ona swej rywalce, że wpływała na wyborców, że zwabiła aktorkę filmową do Bostonu, by pozbyć się współzawodniczki wreszcie, że ponosi winę za chorobę drugiej konkurentki. Niektórzy z obecnych stanęli po stronie oskarżycielki, a skandal, wśród którego doszło do rękoczynów, zakończył się dopiero po paru godzinach. Lecz teraz nasta piła niespodzianka: mrs. Statson została w trzy dni potem aresztowana. Udowodniono jej bowiem, że to ona właśnie zwabiła aktorkę filmową do Bostonu.

Mrs. Statson wypierała się oczywiście stanowczo. Lecz dała ona już przed kilku laty dowód swej gwałtowności, który teraz przemawiał za jej winą.

Wówczas to zamknęła męża swego do garażu, ponieważ emablował inną kobietę. Mąż musiał tam przesiedzieć 4 tygodnie i został uwolniony dopiero, gdy służący złożył donos do policji. Zaprzeczenie na nic się nie zdało. Musiała wreszcie przyznać że w chwili zamieszania psychicznego spowodowała wyjazd aktorki filmowej, wreszcie, że za pomocą zresztą niewinnego środka wykonała zamach na drugą rywalkę.

Rzetelna praca obywatelska

strzelców oddziału w Milowicach

W dniu 26 b. m. odbyło się walne zebranie Oddziału Strzeleckiego w Sosnowcu — Milowice.

Pod przewodnictwem wiceprezesa powiatu S. Abratańskiego licznie zgromadzeni w świetlicy członkowie, członkinie i orlęta obradowali nad całoroczną działalnością Zarządu, Komendy i Oddziału.

Walne zebranie zagaił prezes Oddziału S. Eski, zapraszając do prezydium inż. H. Lenartowicza, S. Walczyka iJ. Kuszewską.

Rozpoczynając obrady uczestnicy jednominutową ciszą uczcili zmarłych członków w powiecie będzińskim, oraz wznieśli trzykrotny okrzyk — Cześć barwom państwowym i strzeleckim.

Szczegółowe sprawozdania prezesa, zarządu, skarbnika, komendanta, komendantki wykazały rezultaty w pracach wyszkoleniowych, kulturalno-oświatowych i gospodarczych.

Dorobek więc oddziału wyraża się w wyposażonej świetlicy, umundurowaniu, w zorganizowanych sekcjach, orkiestrze, Kasie Oszczędności, w dochodach, sięgających kwoty 1207.98 ze składek członkowskich, imprez i ofiar — w rzetelnej pracy każdego dnia 175 członków, członkiń, orląt, systematycznej realizacji zagadnień społecznych w ramach statutu, regulaminów, wytycznych i programów władz wojskowych.

Harmonijna i ofiarna współpraca Zarządu, Komendy i członków, stałe okazywana pomoc dyrekcji Zakładów Modrzejów-Hantke, pracowników tych zakładów i miejscowego społeczeństwa stawia Oddział na wyższym poziomie organizacyjnym.

Oddział zdobył trwałe podstawy rozwoju pod względem intelektualnym i materialnym maszerując zdecydowanym krokiem w szersze masy obywateli od najmłodszych orląt, junaków i przedpoborowych do rezerwistów i sympatyków.

To też Komisja Rewizyjna na podstawie kontroli gospodarki Oddziału i oceny wysiłków zespołu strzeleckiego w najwięszej komórce organizacyjnej zgłosiła wniosek za twierdzenia dotychczasowej działalności i wyrażenia podziękowania Zarządowi, Komendzie i członkom za dobrze pełnione obowiązki na odcinku Oddziału. —

Zebrani jednogłośnie uchwalili wniosek Komisji Rewizyjnej.

Do nowych władz Oddziału zostali wybrani: inż. H. Lenartowicz — prezes, W. Lewecki — komendant, E. Ordon, B. Gubała, S. Flak, M. Zamojski, R. Nowak, M. Dobrzański, M. Januszek, M. Mazur, kierowniczka p. J. Kuszewska J. i komendantka J. Mysłków na, do Komisji Rewizyjnej — inż. E. Szamborski, S. Kopański, Cz. Pogoda, J. Kwiecień, J. Jupowicz i S. Mysłek.

Po zatwierdzeniu budżetu, planu pracy na okres 1938-39, walne zebranie jednogłośnie nadało godność członka zasłużonego Oddziału prezesowi Stanisławowi Eskiemu i Romualdowi Wojciechowskiemu.

Z racji nadania godności członka zasłużonego i wyjazdu z Zagłębia do Centralnego Okręgu Przemysłowego, przewodniczący podkreślił zasługi prezesa E. Eskiego, położone w okresie siedemnastu lat w Zagłębiu w ruchu spółdzielczym, zawodowym, Lidze Morskiej, PCK., Kółku kulturalno - oświatowem przy hucie w Milowicach i w ostatnim roku na stanowisku prezesa Oddziału Związku Strzeleckiego w Milowicach.

Jako wartościowy i ceniony działacz społeczny w szeregu organizacyj, pozostawił poważny dorobek swej zawsze bezinteresownej i ofiarnej pracy na przestrzeni siedemnastu lat w Zagłębiu, zyskując głęboką sympatię i należne uznanie tak od członków jak i władz przełożonych.

Oddział Strzelecki żegnając prezesa S. Eskiego złożył mu życzenia, by na terenie Centralnego Okręgu Przemysłowego nadal pozostał czynnym działaczem wśród młodzieży strzeleckiej.

Poruszone przez członków w wolnych wnioskach sprawy świetlicowe, mundurowe i orkiestry zostały przekazane do rozpatrzenia i uwzględnienia w planie pracy przez nowo wybrany Zarząd Oddziału.

Po wyczerpaniu porządku obrad orkiestra Oddziału odegrała I Brygadę, zebrani **odśpiewali Hej strzelcy wraz.**

Z Olkusza

Swawolny siostrzeniec

BAWIŁ SIĘ ZA PIENIĄDZE CIOTKI

Mieszkanka Sławkowa, Marta Reczko zameldowała na policji o skradzeniu jej przez siostrzeńca Zygmunta Sikorę ze Sławkowa 1.350 zł. gotówką. Za pieniądze te, jak zameldowała poszkodowana, Sikora bawił się w Sosnowcu, kupując m. in. prezenty dla swej narzeczonej w Klimontowie pod Sosnowcem.

Sikora został zatrzymany i w czasie rewizji, znaleziono przy nim tylko 42 zł. W toku dochodzenia, Reczkowa odwołała zameldowanie o kradzieży na podstawie zobowiązania się Sikory do zwrotu całkowitej sumy.

(o) WIELKI WIEC PRZEDWYBORCZY w sali kina „Orzeł" w Olkuszu organizuje jutro o godz. 13.30 komitet porozumiewawczy, tj. Zw. Właśc. Nieruchomości, Zw. Mieszczan, Zw. Kupców i Stow. Rzemieślników Chrześc. w Olkuszu.

(o) PRZED UROCZYSTOŚCIAMI W SŁAWKOWIE. Pod przewodnictwem p. Romana Garmulewicza, odbyło się w Sławkowie organizacyjne zebranie, na którym uchwalono dwa uroczyste obchody, mianowicie w dniu 30 bm. z okazji przyłączenia Zaolzia do Polski oraz w dniu 11 listopada tj. w dniu święta niepodległości.

Do komitetu wykonawczego zostali wybrani pp.: wójt Froszczek, R. Garmulewicz, J. Zadrożny, Jan Kuc, St. Cembrzyński i Leon Jaros.

Przepowiednie astrologiczne

DLA URODZONYCH 29 PAŹDZIERNIKA

29 października urodzeni obdarzeni są usposobieniem chwiejnym i niestałym, cechuje ich energia, upartość, szorstkość, silna wola, lecz brak im zdecydowania, przejawia się u nich łakomstwo i zmysłość. Przez swój słaby charakter poddają się łatwo najniższym instynktom i ucze ciom, ulegając wpływom płci odmiennej oraz lubią coraz to nowe wrażenia. Jeżeli opanują swój charakter i skłonności, to mogą liczyć na dalsze swoje życie szczęśliwsze a przy dobrych chęciach w pracy niezależnej mogą liczyć na wiekszę powodzenie, dzięki czemu osiągną cel pożądany będą mieć możność zabezpieczyć się bie i rodzinie przyszłość. 2314

——oOo——

PKO otworzyła poradnię

DLA SWYCH KLIENTÓW

Znana ze swej rzutności, przedsiębiorczości i pomysłowości instytucja, jaką jest PKO, wystąpiła w tych dniach z inicjatywą stworzenia dla swej klienteli specjalnej „Poradni", której zadaniem będzie spieszyć z życzliwą i przyjacielską radą w różnych trudnych do rozwiązania problemach życia codziennego. Jak się dowiadujemy PKO udzielać będzie porad we wszelkich sprawach związanych z gospodarką pieniężną, lokatą kapitałów, układaniem budżetów domowych, planowaniem wydatków, wyjaśnieniem przepisów finansowych, jak również w sprawach zawodowych itp. — i to udzielać będzie wszelkich tych porad zupełnie bezinteresownie i bezpłatnie.

Inicjatywie PKO możemy z naszej strony tylko przyklasnąć i życzyć jej powodzenia. Przychodzi ona w samą porę. Dotychczas nie każdy członek mógł zasięgać porad u właściwych z racji swego zawodu ludzi, niejednym przeszkadzał w tym brak czasu, zajęci bowiem przez cały dzień pracą zarobkową nie wiedzieli poprostu, dokąd i gdzie zwrócić się po właściwe informacje. I oto PKO prowadująca jak zwykle we wszelkich sprawach dotyczących racjonalnej i rzeczowej oraz fachowej obsługi swej klienteli — podjęła się obecnie tego doniosłego zadania informowania, pouczania i służenia poradami tym ludziom w zawiłych problemach życia gospodarczego i zawodowego. W tym celu więc uruchomiła PKO specjalną „Poradnię", złożoną z fachowców i specjalistów, którzy udzielać będą wszelkich rzeczowych informacji z tego zakresu. Wystarczy zwrócić się pisemnie pod adresem: PKO, Warszawa, ul. Jasna 9, Wydział Ekonomiczny, a otrzyma się bezpłatnie wyczerpujące odpowiedź. Nie wątpimy, że liczne rzesze naszych Czytelników skorzystają z tej okazji i dzięki życzliwości PKO rozwiążą niejeden problem absorbujący ich a stojący im sen z czoła.

Akcje wielkiej elektrowni

W RĘKACH POLSKICH

Ostatecznie zakończono prace nad przejęciem z rąk kapitalistów zagranicznych jednej z największych w kraju elektrowni.

W ręce polskie przeszła elektrownia okręgowa, zasilająca prądem wszystkie miejscowości na linii Chorzów — Jaworzno.

Większość pakietu akcyj tej elektrowni (80 proc.) przeszła z rąk Banku Holenderskiego do rąk koncernu węglowego „Saturn".

Udziały te nabyto za kilkanaście milionów złotych. W ostatnich dniach odbyło się ukonstytuowanie nowych władz tej elektrowni, złożonych wyłącznie z przedstawicieli przemysłu polskiego.

Czy jesteś członkiem LOOP.

SPORT

Nowy kierownik piłkarski
W UNII

Dotychczasowy kierownik sekcji piłkarskiej Unii p. por. Rutkowski podał się do dymisji która została przyjęta.

Kierownictwo sekcji objął p. Horaczyński.

Warta - Unia
MECZ TOWARZYSKI

Jutro na stadionie Unii w Sosnowcu o godz. 14.30 odbędzie się ciekawy towarzyski mecz piłkarski pomiędzy rewalacyjną drużyną Warty zawierciańskiej i miejscowej Unii. Ta ostatnia wystąpi w następującym składzie: Strzemiński, Dudek, Typer, Poszwa, Wiśniewski Gałkowski, Długajczyk Bartoś, Brom Głąbik i Drożniak.

Warta po słabym starcie w mistrzostwach ligi okręgowej doszła do wysokiej formy czego dowiodła bijąc stale zdecydowanie mistrzowską Brygadę.

Ostatnie mecze
O MISTRZOSTWO A KLASY

Jutro odbędą się ostatnie mecze o mistrzowstwo klasy A Zagłębia. Spotkają się następujące kluby:

W Dąbrowie: Dąbrowa — Cynkownia
W Niwce: Strzelecki — AKS
W Grodźcu: Solvay — Unia I b.
W Bobrownikach: Orzeł — Zew.
W Sosnowcu: Czarni — Hakoach.

Boisko Policyjnego. Początek o godz. 14. O godz. 12 przedmecz.

Cracovia gra
W PUCHARZE SPENGLERA.

Sekcja hokejowa Cracovii otrzymała oficjalne zaproszenie na międzynarodowy turniej o puchar Spenglera, który odbędzie się w Davos w dniach od 27-go grudnia do 1 stycznia.

Cracovia prowadzi obecnie starania o urządzenie kilku spotkań towarzyskich w drodze do Davos oraz w drodze powrotnej.

Sprawa amatorstwa
W SPORCIE POLSKIM.

W lokalu Związku Polskich Związków Sportowych odbyła się konferencja zwołana przez zarząd ZZ. celem omówienia spraw amatorstwa w sporcie polskim. — Konferencji przewodniczył płk. dr. Żołędziowski. Na konferencji obecni byli członkowie zarządu ZZ. oraz przedstawiciele szeregu związków sportowych. Delegaci związków złożyli sprawozdania ze „stanu" amatorstwa w poszczególnych działach sportu i scharakteryzował na ich tle amatorskie przepisy międzynarodowe. W dyskusji wysunięto kilka poglądów, zmierzających do uregulowania tego zagadnienia.

Bieg maratoński
NA ANTYCZNEJ TRASIE

Grecki Związek Lekkoatletyczny zawiadomił Polski Związek Lekkoatletyczny o swym projekcie organizowania co dwa lata międzynarodowego biegu maratońskiego na antycznej trasie od Maratonu na Stadion olimpijski w Atenach, na przepisowym dystansie 42 km. 195 m.

Bieg odbywałby się w latach przed olimpijskich i poolimpijskich, przyczym najbliższy — w październiku roku przyszłego.

Nowe zwycięstwo Chmielewskiego
W AMERYCE PRZEZ K. O.

Chmielewski odniósł znowu wspaniały sukces, zwyciężając w Portland w hali bokserskiej w obecności ponad 13.000 widzów (sala wysprzedana do ostatniego miejsca), słynnego pięściarza Niela Dotgherty już w czwartej rudzie przez k. o.

Zwycięstwo naszego boksera powitane było przez tłumy widzów owacyjnie.

Louis - contra Baer
MECZ O MISTRZOSTWO ŚWIATA

Kierownictwo znanej hali Madison Square Garden w Nowym Jorku ogłosiło już kalendarzyk najbliższych meczów bokserskich.

Wśród wielkich imprez figuruje spotkanie o mistrzostwo świata między obrońcą tytułu murzynem Joe Louisem a pretendentem doń Maxem Baerem. Ten ostatni był już raz mistrzem świata w r. 1934, po zwycięstwie nad Primo Carnerą ale stracił swój tytuł już w następnym roku na rzecz Braddocka.

II OGŁOSZENIE.

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ
TOWARZYSTWA MIJACZOWSKICH ODLEWNI STALI
I ZAKŁADÓW MECHANICZNYCH
„BRACIA BAUERERTZ"
SPÓŁKI AKCYJNEJ

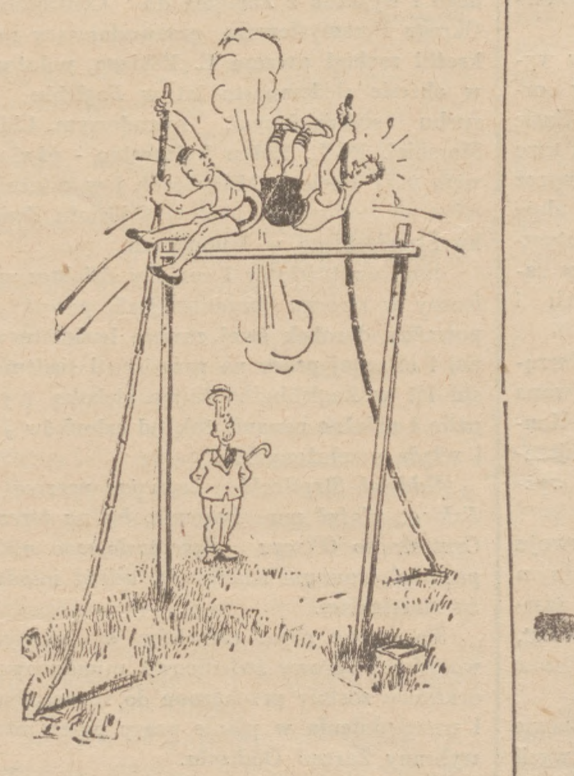
podaje do wiadomości P. P. Akcjonariuszów, że w czwartek dnia 10 listopada 1938 r. o godzinie 11-ej przed południem w biurze rzeczonej Spółki w Warszawie, ulica Mazowiecka 16, odbędzie się

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów wspomnianej Spółki

Porządek dzienny Zgromadzenia obejmuje następujące sprawy:
1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania z działalności Zarządu za 1937/38 rok obrotowy, bilansu na dz. 30. VI. 1938 r., oraz rachunku zysków i strat za powołany rok obrotowy; 2) Powzięcie uchwały odnośnie zysków za rok obrotowy 1937/38; 3) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 4) Wybór członków Zarządu w miejsce ustępujących oraz wybór pięciu członków Komisji Rewizyjnej na 1938/39 rok obrotowy; 5) Upoważnienie Zarządu do zeznania aktu darowizny gruntu na rzecz Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej Koło w Myszkowie.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, zechcą przed stawić swoje akcje lub odnośne świadectwa depozytowe, względnie zastawowe w biurze Zarządu Spółki najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Powyższe Walne Zgromadzenie ważne będzie bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcyj.

— Jak można, profesorze.

Budujmy szkoły

DROBNE OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

CHCESZ
mieć zawód — musisz ukończyć kursy „Praktyka Biurowa". Wpisy tylko do 5 listopada, Katowice, Młyńska 22. 2

LOKALE

DO wynajęcia pokój przy rodzinie z całodziennym utrzymaniem. — Sosnowiec, Maja 1 m. 7.

DWA pokoje, kuchnia z wygodami, balkonem w nowym domu, śródmieście. Do wynajęcia zaraz. Wiadomość Bank Udziałowy Dąbrowa.

KUPNO I SPRZEDAŻ

POMNIKI
i rzeźby artystyczne słupy żelbetowe oraz kompletne parkany i inne wyroby betonowe poleca tanio „WIKTORIA" Dąbrowa ul. Narutowicza 41 Skrz. pocztowa 93 Telefon 68 436.

ZGUBIONE DOKUMENTY

DNIA 22.10. 38 r. zagubione zostało świadectwo przemysłowe dla zajęc handlowych II kategorii. Świadectwo nabyte zostało w kasie II Urzędu Skarbowego w Sosnowcu na imię Nusym Winer, Sosnowiec, Modrzejowska 23.

HELENA JĘDRYSZEK zgubiła dowód kolejowy Nr. 54628, wydany w Strzemieszycach.

RÓŻNE

RESTAURACJA wydaje śniadania, obiady, kolacje. M. Dudek, Czysta 3.

UNIEWAŻNIAM umowę oraz weksel na zł. 243 gr. 75 wystawiony za zwrócony aparat radiowy firmie „Radioklinika" w Dąbrowie Górn., Sobieskiego. Leon Pilawski.

MIĘDZY SZKOTAMI.

Pewien Szkot kupił sobie barometr.

— Dlaczegoś to zrobił? — oburza się jego przyjaciel.

— Ażebym wiedział kiedy będzie deszcz.

— Ty rozrzutniku! Na cóż masz swój reumatyzm?

Wydawca: Helena Mansierska. Druk. „Expres Zagłębia" Sosnowiec Teatralna 1-a. Redaktor odpow.: Tadeusz Lipski.